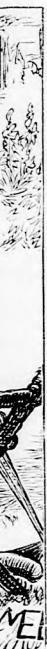

Szám.

TÖK.

k szá-
se:

Buday
h test-
r, Szé-
Lajos,

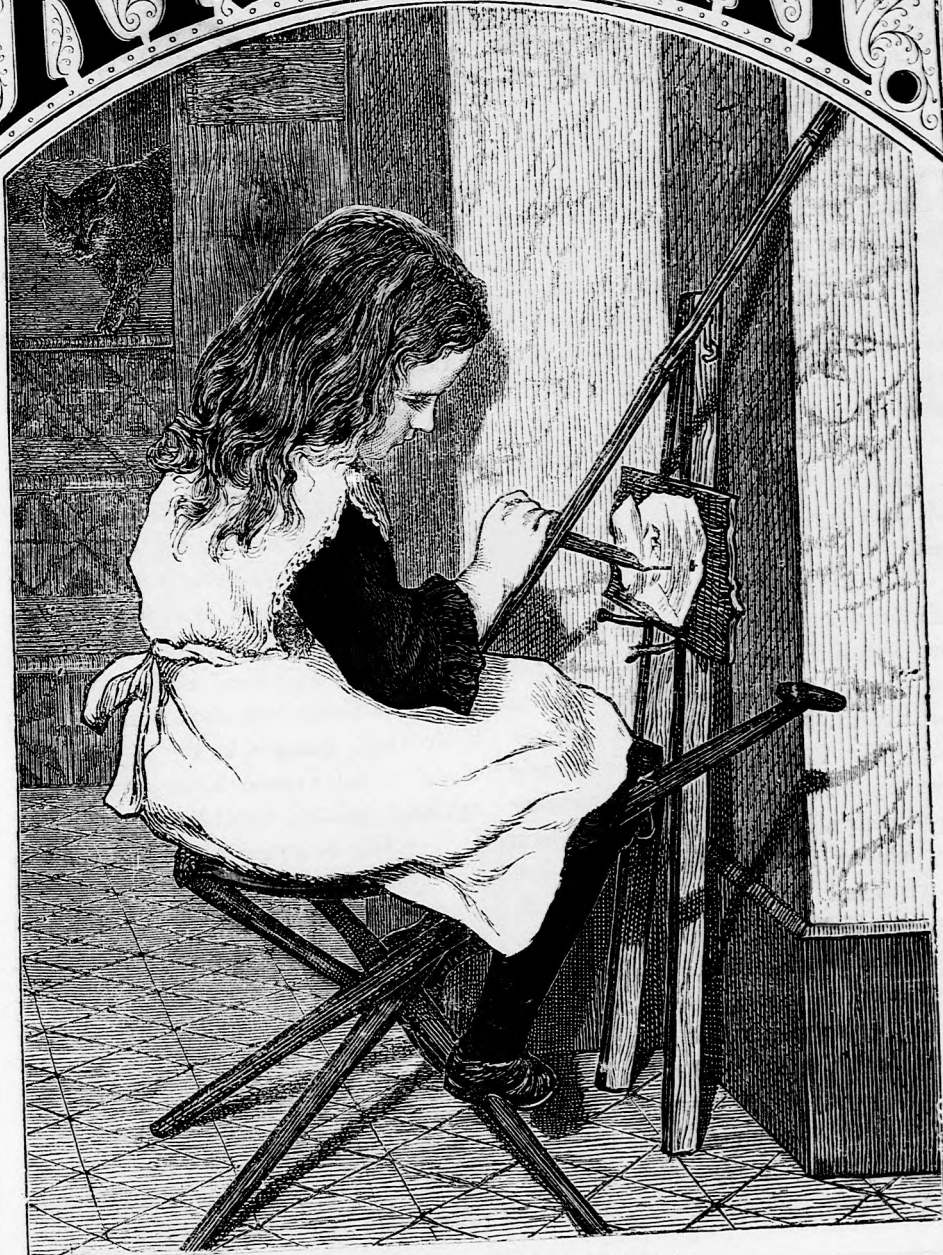

Ihály

nában
még
estine.
Reiner
lvina.

m-épület,
lat.

KIS LAP

PIKTOR JANKA. (Lásd a 150. lapon.)

10. szám. — 1879. Ara negyedévre 1 frt 40 kr.

XVII. kötet,

A KAKUK-ÓRA.

— Elbeszélés. —

(IX. Folytatás.)

BEVEZETTE egy nagy medenczéhez, mely kristálytisza vízzel volt tele. Adorján a medence szélére állt és előre hajolva lenézett a vízbe, ahol mint a legpompásabb tükörben, tisztán láthatta saját képét. Nagyon meg volt magával elégedve.

— Igazán nagyon szép . . azt hiszem, soha sem volt még ilyen szép ruhám. De nézd csak, kedves kakuk . . ha leülök, akkor agyon nyomom ezeket a kedves pillangókat.

— Ne gondolj te azzal . . tudnak ők magukra vigyázni; nem te vagy az első, akit így felöltöztettek. Most siesünk!

Megindultak, de Adorján a kakuk biztatása daczára is csak nagyon ovatosan mert lépkedni, mert attól félt, hogy pillangó-ruhája lepotyog róla, ami azonban nem történt. Hosszu fasorokon, pompás virágágyak közt haladtak végig, míg végre eljutottak egy gyönyörű pázsitos helyre, melynek közepén egy csodás alaku nagy növény állt, hosszú, széles leveleit napernyőként messze szétterjesztvén. A legmagasabb levélen pedig szárnyát lebegtetve ült két pillangó, de olyan, aminőt Adorján még ebben a tündérkertben sem látott. Oly nagyok voltak, hogy még a kakuk is eltörpült mellettök, színöket pedig meg sem lehetett volna mondani, mert minden mozdulatnál más meg más csodaszép színekben ragyogtak. Adorján ámulva mutatott oda.

— Nézd csak, kedves kakuk, nézd csak, mi az?

— Az? Nem más, mint e kert királya és a felesége.

— És mit csinálnak ott? kérdé ismét Adorján. Mindig csak így sütkéreznek a napon?

— Oh persze! Több a dolguk, mint akármelyik alattvalójuknak, mert ők ügyelnek fel az egész munkára, ők tanítják a többit. Most minket várnak, azért bölintgatnak oly nyájasan.

E pillanatban a pillangó király és királyné szétterjeszték pompás szárnyaikat és büszkén fölemelkedtek a levegőbe.

— Oh, talán csak nem távoznak? szólt Adorján aggódva.

— Dehogy! Épen ide jönnek hozzánk, hogy üdvözöljenek. Nyujtsd ki kezeidet!

Adorján kinyújtotta mindkét kezét és feszülten bámult a levegőbe. Egy-két perc múlva a királyi pillangók ismét megjelentek, még kissé körben szállongtak, aztán lassan lebocsátkoztak Adorján kezére, még pedig a király a jobb, a királyné a bal kezére. Kiterjesztett szárnyaikkal egészen elfödtek tenyerét.

— Oh, be gyönyörűek! kiáltá Adorján egészen elbűvölten.

— Ugy-e? szólt a kakuk mosolyogva. — De most már ne tartóztassuk tovább, mert itt az ebéd ideje.

A királyi pár csakugyan felröppent s lassan tovaszállt egy gyönyörű pázsitos térre, hova Adorján és a kakuk követték. Nyilván ez volt az ebédlő, mert ide siettek a pillangók minden oldalról, elfoglalták helyöket a pázsit-asztalon s a következő pillanatban tömérdek aprócska fehér

lepke jelent meg s hozott illatos virág-
nedvet a lakomázóknak. Persze, amit egy-
egy hozott, az alig volt annyi, mint egy
kis vizesöpp századrésze; de azért minden
lakomázónak elég volt belőle egy-két
adag. Adorján odasugott a kakuknak:

— Igazad volt ... szerencse, hogy
nem vagyok éhes; hiszen nékem nem
volna elég, amit ezek mindnyájan együtt
kapnak; aztán meg sem tudnám ezt enni.

— Pedig meg fognak kínálni té-
ged is.

Csakugyan, épen e pillanatban egy
piczike lepke odaröppent Adorjánhoz és
egy esőpeecske virágnedvet öntött ujjára.

— Hát most én ezzel mit csináljak?
kérde Adorján zavartan.

— Tartsd az orrodhoz és szagold.

Adorján megtette s ah, mily pompás,
leirhatatlan illat volt az! Szinte elmámo-
rosodott tőle s valami tündérnek képzelte
magát is, mignem hangos suhogás föl-
riasztotta. Látta, hogy a pillangók mind
fehröppentek. Valóságos tarka felhő volt.

— Mi ez? Már elmennek?

— Még nem. Most kissé mulattatni
fognak téged.

— Hogyan?

— Mindjárt meglátod. Táncolni
fognak.

Ezalatt a pillangó- király az egyik
oldalon, a királyné a másik oldalon állást
foglalt s a többi pillangók két csoportra
oszolva sorakoztak körülük. Aztán a
király jelt adott és a két ragyogó színű
tánczos csapat szédítő gyorsasággal kez-
dett röpkedni s olyan légi tánczot jární,
melyet hasztalan akarnék leírni. Majd egy
nagy tömegbe látszottak összebonyolódni.

majd beláthatatlan hosszúságu sorokba
oszoltak, majd egymással szembe röpked-
tek, mindig a szerint, amint a király és a
királyné intettek. Adorján alig bírta
szemmel kísérni.

— Oh mily szép! kiáltá gyönyör-
ködve. És mily jó ez a pillangókirály,
hogy kedvemért ezt teszi.

— No's ha tetszik neked, akkor hát
tapsolj, hadd tudják meg, szólt a kakuk.
Háromszor tapsolj egymás után.

Adorján engedelmeskedett. Amint
először tapsolt, valamennyi pillangó egy
tömegbe tódult össze s egész sötét felhő
képeztek; a második tapsra roppant sebes-
séggel mozogtak ide-oda, mintha nagyon
fölizgatta volna őket valami; a harmadik
taps után pedig az egész pillangó-tömeg
egyenesen Adorján felé bocsátkozott le
szédítő sebességgel.

— Most megcsókolnak a tapsért,
szólt a kakuk.

Ez nagyon szép szándék lehetett
tőlük, de Adorján ugyancsak megijedt
tőle és nem hiába, mert amint föltekintett,
millió és millió pillangó sűrű tömegben
zudult feléje.

— Jaj, kakuk, kedves kakuk, kiáltá
Adorján rémülten, hiszen megfojtanak...
eltemetnek!

— Ne félj semmitől. Hunyd be a
szemed és tapsolj még egyszer erősen.
Aztán ismét nyisd föl szemeidet.

Adorján úgy tett, behunyta szemét,
nagyot tapsolt és épen e pillanatban a
kakuk is kétszer megszólalt rendes
hangján:

— Kakuk! Kakuk!

Adorján ismét kinyitotta szemeit és körülnézett... de hát hová lett minden? Se keret, se pillangók, se kakuk nem volt látható. — e helyett Adorján ott találta magát szépen fekvé ágyában s az öreg Dorka éppen belépett az ajtón.

— A nagymama azt parancsolta, hogy ma már a rendesidőben keltsem föl az ifurat, szölt Dorka. Azt mondta, hogy már nem beteg, készülnie kell a leczkére. Ugy-e, már nem olyan beteg, mint tegnap?

— Mint tegnap? szölt Adorján elpirulva, mert tegnapi lustálkodása jutott eszébe. Nem, nem vagyok olyan beteg, nem is leszek többé.

Dorka kiment, Adorján pedig gyorsan kiugrott az ágyból és öltözködött, mialatt elméje egészen másfelé járt.

— Az a hamis kakuk már ismét rászedett! Megint nem tudom, hogy kerültem haza és vissza az ágyba. No de mindegy... szeretem, hogy ott jártam... azt hiszem, nem fogok többé oda kíváncozni... azt sem kívánom többé, hogy pillangó legyek. Inkább tanulom a lecz-

kéimet... inkább bizony. Sietnem kell, hogy készen legyek, mire a tanító ur eljön. Tegnap olyan lusta voltam, nem tanultam semmit! De hiszen, nem teszem azt többé, hogy hiába töltsem el a napot, mikor mindenki dolgozik.

... A MAMA ÖLÉBE HELYEZKEDETT. (Lásd a 151. lapon.)

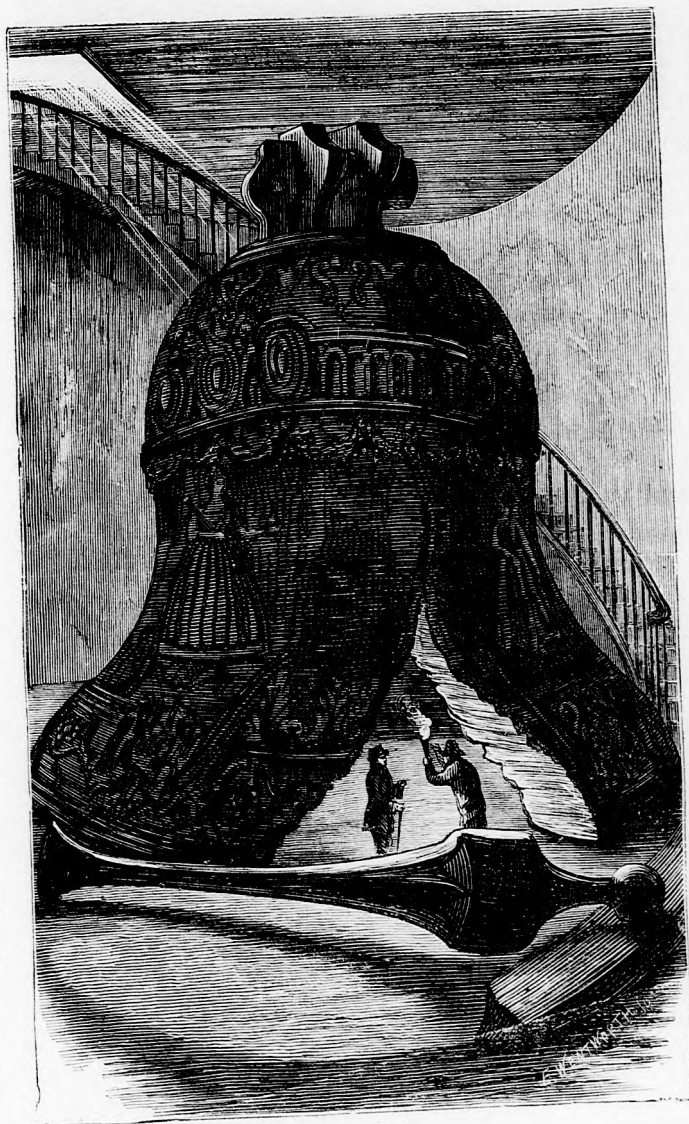
És a tanító urnak csakugyan nem igen volt többé panasza tanítványa szorgalma ellen. Adorján mindinkább meggyőződött, hogy ha az embernek valami

nehéz feladatot kell elvégezni, annak bizony nincs jobb módja, mint azonnal elszántan hozzáfogni és hogy a duzzogás, huzakodás a kötelességtől épenséggel nem

fordítja javunkra a dolgot; meggyőződött arról is, hogy a durczáskodó, akaratos gyermeket senki sem szereti annyira, mint a nyájast, vidámat és engedelmet; és végre tapasztalta, hogy csak szépen várni kell és a tél utoljára is elmulik s beköszönt a kedves, mosolygó tavasz.

Mert bármily ócska volt is ez az ódon kastély, azért a tavasz mégis beköszöntött ide is és egyszerre csak azt vették észre, hogy a vén fák kizöldültek a kertben s vidáman integetnek a kastély lakói felé.

Sokan örültek a kellemes tavasz, a meleg nyár beköszönésének, de senki sem jobban, mint Adorján, mert hát eddig, a hosszú télen át ugyszólván fogolynak érezte magát az ódon, esöndes kastélyban; alig tudta, mi van ott kint a falakon kívül. Pedig a kastély mellett elterülő kert ugyancsak szép volt ám, mikor a fák kizöl-

A MOSZKVAI NAGY HARANG. (Lásd a 154. lapon.)

dültek. Hosszu árnyas fasorok nyultak el jobbra-balra, majd szép pázsitos terek, aztán ismét apró erdőcskék következtek, szeszélyesen kigyózó gyalogösvényekkel, melyek egy-egy kedves kis lugasba vezettek. Közben virágágyak pompáztak rózsákkal és sokféle szép virágokkal.

A sűrű erdőcske volt Adorján kedvenc helye; itt sétálgatott, keresgélt a bokrok közt madárfészket, sőt azt hiszem, mikor a nagymama nem látta, még a fákra is fölmászott, mert néha bizony olyan lyuk volt a ruhájában, hogy semmikép sem tudta megmagyarázni, hogy jutott hozzá.

Lassacskán azonban mindenhez hozzászokik az ember s így Adorján, mire a nyár beköszönt, már nem találta oly nagy gyönyörűségét a kertben sem és csak még inkább vágyakozott valami játszótárs után, akivel e szép helyen elmulatgathasson. Leczkéje most is épen annyi volt, mint télen, de a hosszú nyári napokon úgy látszott neki, mintha sokkal több ideje volna játszani; esakhogy nem tudta, mivel töltse üres idejét. A kakuk nem adott többé hirt magáról, kivéve hogy a szokott módon minden órában pontosan jelentette, hány az óra. Pedig Adorján nagyon kívánczozott titkos jó barátja után.

— Bizonyosan azt hiszi, hogy most nyáron nincs rá szükségem, most eleget játszhatom itt a szabadban. Persze ... jó volna . csak volna kivel!

(Folytatása következik.)

PIKTOR JANKA.

(Képpel a czimlapon.)

KIS Janka

Édes apja

Hires festő.

Olyan kettő

Amilyen ő,

Nem lelhető

Hamarjába.

Janka lánya

Nem hiába

Járt apjánál iskolába. —

A támlányra

Oda kerül a nagy tábla —

Márhogy: deszkának darabja.

Arra szépen ráragasztja

A festő-vászon helyett

A papiros-levelet;

De még nem fog esetet,

Hanem egy darab szenet

S megtámasztván a jobb karját

Nagy buzgón a munkához lát,

S ime most

A türelmes papirost

Amint látom

Mindenféle ákom-bákom

Vonásokkal tele szántja

A művésznek Janka lánya.

S mögötte ni

Megjelenik a czicza,

S ezt dörmögi:

»Ni a Janka, az biz a!

Eszteendőre vagy kettőre

Nagy művész válik betőle!«

REJT VÉNY.

— Földrajzi. —

L X

A TORONYBAN.

(Képekkel a 412., 413. és 414. lapokon.)

ECSESNYÉRE szól a falu harangja s a kis Jolánka áhitattal hallgatta, sőt azt is elhiszem, hogy csendben imádkozott, amint mamája mellett lépdegélve a falusi templom mellett elhaladtak. Mikor a harang elhallgatott, a kis leány megszólalt:

— Mamácska, kedves mamácska, be szeretnék én egyszer ott fönt lenni a toronyban, mikor a harangok szólanak. Aztán milyen gyönyörű lehet szétnézni onnan a magasból, a torony erkélyéről!

— Hová gondolsz, kis leányom! szót a mama mosolyogva. Az csak fiuknak való mulatság, hogy a toronyba kapaszkodjanak.

Épen e pillanatban haladt el mellettök a jó öreg harangozó s hallotta, mit beszélnek. Illedelmesen köszönve közbeszólt:

— Bocsánatot kérek, hogy beleszólni bátorodom, de ha a kisasszonyka meg akarná nézni harangjaimat, nagyon örülnék. Igen jó lépcsőnk van ám a toronyban... még nagyságos asszonyom is feljöhethet... Igazán nagyon szép a kilátás ott a magasban.

— Kedves mamácska, tedd meg a kedvemért! esengett Jolánka.

A mama ismerte a jó öreg harangozót s tudta hogy bizhatik szavában; nem akarta tehát rentani leánykája örömét s nemsokára fent voltak a toronyban. Csakugyan igen kényelmes lépcső vezetett föl s az erkélyről gyönyörű kilátás nyílt

messze a tájra. Jolánka megbámulta a harangokat, melyeknek hangja annyiszor intette őt imára; csak azt sajnálta, hogy most már, vége levén a harangozásnak, nem lehet újra kezdeni.

Az erkélyen egy kis pad volt, erre a mama leült pihenni, Jolánka pedig, miután a szép táj nézésével már betelt, nagyocská leányka létére a mama ölébe helyezkedett. (Lásd a képet a 148. lapon) és hízelve mondá:

— Mamácska, most mesélj nekem valamit a harangokról!

— Meséljek? Mese most hamarjában nem jut eszembe, ámbar a harangokról igen sok szép mese van, még pedig ősrégi időktől fogva. Mert a harangot már régen, igen régen, több ezer esztendő óta ismerik az emberek, nemcsak Európában, hanem Ázsiában is. Sőt Khinában és Indiában sokkal régebben használták már a harangot és valószínű, hogy hazználata onnan terjedt el az európai népek közé. Az első harang persze nem volt olyan tökéletes, mint most a miénk; az emberek nem tudták az érczet olyan szépen formába önteni. Most a harangöntő szép ékitményekkel látja el a harangot s ennek hangját olyanra tudja csinálni, amint előre megmondják neki.

Hajdanában a harangokat nem tekintették holt eszköznek, hanem azt hitték, hogy valósággal élnek, akár mint az emberek, hogy maguktól megszólalnak, ha az embereket inteni akarják stb. Még most is vannak tudatlanabb emberek, akik mindenféle mesét és babonát komolyan elhisznek a harangokról.

A keresztény templomok tornyában Krisztus születése után a hatodik században, tehát körülbelől 1300 esztendővel ezelőtt kezdtek a harangokat használni, hogy jelt adjanak a hívőknek imádságra és templomba menetre. A harangszava tehát mindig ájtatosságra intette az embereket s a harangot szent eszköznek tekintették és lassankét szokásba jött, hogy a harangot, mielőtt először meghúzták, megszentelték és megkeresztelték, nevet adtak neki. Ezt oly fontosnak tartották, hogy azt hitték, ha meg nem teszik, a harang leugrik a magasból és eltemeti magát a föld vagy a folyó mélyébe s onnan többé emberi erő ki nem veheti. Mikor a tudatlan emberek kísértetekben, gonosz szellemekben hittek, azt is vélték hogy ha-

rangzúgással az efféle gonoszokat el lehet üzni, hogy szentelt harangok közelében nem is mernek tartózkodni.

A MEGSZORULT FESTŐMŰÉSZ. (Lásd a 158. lapon.)

Egy másik babona, melyet most is sokfelé hisznek, az, hogy nyáron nagy égi háboru esetén harangozással el lehet hári-

tani a villám beütését; ezért sok helyen még mai nap is harangozni szoktak, ha nagy zivatar közeledik. De azt már tud-

juk, hogy ez nagyon fonák szokás és csak tudatlanságból eredő babona, mert a harangozás nemcsak el nem üzi a menydörgést és villámot, hanem éppen megfordítva, talán még veszedelmesebbé teszi; mert azt biztosan tudják, hogy minden ércz magához huzza a villámot s nem tanácsos érczből való tárgyakkal dolgoznunk vagy azok közelében lennünk, mikor erősen villámlik. Ezért bölcs királyok meg is tiltották e babonás szokást, de azért sok helyen mégis gyakorolják.

Rége óta nagy büszkesége volt a lakosságnak, ha városukban híres nagy harang volt. Egyik város a másikat igyekezett fölülmulni s óriás

nagyságu harangokat öntettek. Magyarországon is több híres nagy harang van, pl. a kassai, debreczeni stb. De az egész világon legnagyobb harang volt Moszkva városában, Oroszországban. Még most is megvan a harang, de egy nagy tűzvészkor leesett a toronyból s egy darab kitört a harang oldalából; azóta a földön külön épületben fekszik s oda járnak az emberek, hogy megbámulják. Sulya több mint három ezer mázsa, tenát, ha tudnának olyan erős kocsit csinálni, amely elbirná, 300 ló kellene, hogy megmozdítsa. Belseje, melybe a törésen át be lehet menni, valóságos nagy terem, ahol táncolni lehet s fáklyákkal kell megvilágítani, ha tetjét látni akarják (Lásd a képet a 149. l.)

A harangot czinból és rézből öntik Régebben azt hitték hogy ha ezüstöt is kevernek bele, a harangnak szebb hangja lesz. Meg is próbálták sokszor, de kitűnt, hogy az ezüst, bár kisebb darabokban szépen cseng, a harangnak nem ad szebb hangot. Öntenek harangot még vasból és ércből is; de az ilyeneknek nincs szép hangjuk.

— — Eddig volt a mama beszéde, Jolánka figyelemmel halgatta s mikor vége volt, megesókolta mamáját.

— Köszönöm, kedves jó mamácskám!

— Most pedig induljunk haza, hogy esti harangszóra apácskának elkészíthesük a vacsorát. Jó éjt, harangozó bácsi!

— Jó éjt, harangozó bácsi, ismétlé Jolánka s aztán jókedvűen haza sétáltak.

AZ ÁLMATLAN KIRÁLY.

— Mese. —

OL volt, hol nem volt, egyszer volt egy hatalmas király, aki nagy birodalom fölött uralkodott és fényes kastélyban lakott, hol sok száz fegyveres csatlós és szolga leste parancsait. Nagy hadserege volt, sok országot meghódított s annyi kincset szerzett, hogy szerét-számát sem tudta. Palotája csillogott a sok aranytól, s amit a király akart, mindennek meg kellett történnie, mert aki ellenmondani mert, rögtön kegyetlen halállal lakolt.

A hatalmas király tehát boldog lehetett volna; mulathatott, amint kedve tartotta, rendezhetett pompás lakomákat, kastélya visszhangzott a vig zenétől s mindenki, aki csak közel volt, vig arcot csinált. És a király mégsem volt boldog. Egy nagy baja, egy szörnyő betegsége volt: nem tudott aludni! Mikor már mindenki nyugalomra tért a fényes palotában s az utolsó szolga is édesden aludt, a szerencsétlen király álmatlanul hánykódott puha ágyában, álom nem jött szemeire s

folyton rémképeket látott: azokat a szerencsétleneket, kiket roszkedvében minden igaz ok nélkül kinoztatott vagy kivégeztetett. És reggel aztán álmatlansága miatt még haragosabb volt és még inkább kegyetlenkedett.

Egy napon a király parancsot adott ki, hogy az ország valamennyi orvosa gyűljön a palotába s egymás után valamennyi próbálja meg a királyt meggyógyítani. A tudós orvosok nagyon megijedtek s a ki tehette, elbujt, vagy más országokba menekült; de valamennyi nem bujdoshatott el, a király katonái összefogdosták őket és erővel elvitték a palotába.

Az orvosok mindent megkísérlettek, hogy a királynak visszaszerezzék álmát, de hiába, egyiknek sem sikerült. És a kegyetlen király minden orvost, aki hiába tett kísérletet, szörnyü halállal kivégeztetett. De ez csak még rosszabbá tette állapotát. még kevésbbé tudott aludni s ez időtől még borzasztóbb rémképek üldözték.

Ekkor a király végső kétségbeesésében kihirdette, hogy aki neki visszaszerzi álmát, annak fele királyságát odaajándékozza. De hogy ne próbálhasson akármi-lyen csaló szerencsét és ne rontsák a királyt haszontalan orvosságokkal, az is benne volt a hirdetésben, hogy a kinek a próba nem sikerül, életével lakol.

Igy hát bizony nem igen sokan próbáltak szerencsét, mert senki sem kockáztatta szívesen az életét. Egy este azonban mégis jelentkezett egy szegényesen öltözött pásztorleány a palota kapujánál.

— Mit akarsz? kérdék az örök.

— Meg akarom gyógyítani a királyt, felelt a leányka.

A fényes ruhás örök és udvari emberek nagyot nevettek s mikor a leányka állhatatosan megmaradt kivánsága mellett, hogy a király elé vezessék, igyekeztek őt lebeszélni, mert megsajnálták, hogy ilyen fiatalon meghaljon a kegyetlen király szeszélye miatt. De a leányka nem engedett s így végre is be kellett őt vezetni a királyhoz.

Sápadtan, elgyöngülten, elsoványodva ült a hatalmas király az ő aranyos trónusán és komoran kérdé:

— Ki vagy és mit akarsz?

— Szegény pásztorleány vagyok s azért jöttem, hogy szerencsétlenségeden segítsék.

A király fejét rázta s bármily kegyetlen volt, mégis megsajnálta az ártatlan szép leánykát. Így szólt tehát:

— Legjobb lesz, ha visszatérsz oda, a honnét jöttél, mert ha itt próbálsz szerencsédet, halál vár reád. Ami annyi tudós embernek nem sikerült, arra te hogy vállalkozhatnál!

De a leányka nem akart távozni. A király tehát fölkelt és hozzálépve kérdé:

— Jól van. Hol van hát orvosságod?

— Jőjj velem és megmutatom.

Ezzel a leányka az ablakhoz vezeté a királyt s az égre mutatva mondá:

— Orvosságod ott fent van, a jóságos Istennél.

Szörnyü haragra lobbant a király és böszön kiáltá:

— Hah, te hitvány kolduslány, hát azért jöttél ide, hogy gunyt üzz belőlem?

— Oh nem! Azért jöttem, hogy emlékeztesselek Istenre és az ő szent parancsaira!

A király majd megpukkadt mérgében, rögtön előhivatta katonáit s megparancsolta, hogy a leánykát azonnal végezzék ki, még pedig a palota ablakai előtt mert maga is látni akarja a vakmerő pásztorleány kivégzését. A vérpad csakhamar készen volt s a király az ablakból nézte, miként hurcolják a szegény pásztorleányt a vesztőhelyre.

Sötét, komor tekintettel nézett le a király, — a leányka pedig nyugodt, derült arccal ment föl a vérpadra s az emberek, akik körülállták, mindnyájan sajnálták, de szólni nem mertek a katonák miatt. A király azt várta, hogy a leányka majd kétségbeesetten fog jajgatni és átkozni fogja őt; de a lányka ahelyett letérdelt s csengő hangon, úgy hogy a király minden szót meghallott, így imádkozott:

— Mindenható Atyánk az égben, bocsásd meg bűnét és engedd, hogy egykor még visszatérjen az igaz utra, kövesse a Te parancsaidat és lelke visszanyerhesse nyugodalmát!

Nem imádkozhatott tovább, mert ekkor az egyik bakó megragadta, a másik pedig már fölemelte az éles pалlost, hogy az áldozatot lefejezze. De a király, amint a szegény leányka imáját hallotta, valami csodálatos fájdalmat, gyöttrő lelki furdálást érzett és hirtelen fölemelkedvén, oda kiáltott a bakónak:

— Ne bántsátok! Ereszszétek szabadon, menjen, a hova akar!

A leányka hálásan tekintett a király felé s lassu léptekkel távozott. Csakhamar eltűnt a sűrű néptömegben.

Ez éjjel a király, bár régi baja ismét gyötörte, mégis jóízűen, csöndesen aludt

egy óra hosszúig s nem is álmodott olyan borzasztókat, hanem mindig a szelid, angyali képű pásztorleánykát vélte látni, amint az ég felé mutat. Reggel a király megparancsolta, hogy vezessék eléje a pásztorleánykát; de udvaronczaik hosszú keresés után azzal tértek vissza, hogy a leányka eltávozott és senki sem tudja, hogy hová.

Erre a király parancsot adott, hogy az egész országban keressék a leánykát és hozzák a palotába; gazdag jutalmat ígért annak, a ki megtalálja. Százan és ezeren keresték, kutatták, — mind hiába! Nem találták meg.

A király lelke pedig mindinkább meglágyult. Egyik napról a másikra remélte, hogy megint beszélhet azzal a szelid, angyalarczu lánykával s egy este, amint az ablakhoz lépett, akaratlanul fölpillantott az égre, ahova a pásztorleányka mutatott. Még sokkal keményebb volt a szíve, hogy sem imádkozni tudott volna, de titokban már felsóhajtott s ilyenfélét gondolt:

— Talán mégis igaza volt annak a jó gyermeknek . . . talán az adná vissza lelkem nyugalmát, ha többé nem volnék olyan kegyetlen.

Ez éjjel a király már egy-két órát jól aludt s reggel szinte megerősödöttnek érezte magát. De a pásztorleányka csak nem ment ki az eszéből. Mindig újabb parancsokat adott ki, hogy keressék; de többé nem fenyegette büntetéssel azokat, akik parancsát teljesíteni nem bírják; inkább kérte őket. És mialatt a remény nyel biztatta magát, hogy a hosszas keresés végre mégis sikerre vezet, lassanként

minden tettét úgy irányozta, amint gondoló, annak a jó leánykának tetszenék. A kiket börtönbe csukatott, azoknak visszaadta szabadságukat, a kiknek megölette atyjukat, azokról bőkezűen gondoskodott, a kiknek házat fölgujtotta, azoknak új, még szebb házat építtetett. Nem mult nap, hogy valami jót ne cselekedett volna.

És minden ilyen tett után eltűnt egy-egy rémkép azok közül, melyek éjente kineztek. S mire néhány hónap mult, a király olyan jól aludt estétől reggelig, mint akárki nagy birodalmában. Arca halványasága is eltűnt, egészséges piros színt kapott, ereje is visszatért és megint olyan dőlczeg szép király volí, mint évekkal azelőtt.

De azért mégis mindig szomorú

volt. Mikor országos dolgait elvégezte, magányosan sétálgatott végig palotája pompás termein; nem kellett neki többé zajos multság, e helyett elgondolkozva támaszkodott ahhoz az ablakhoz, melyhez hajdan a pásztorleányka vezette és felsóhajtott:

— Nem leszek addig boldog, míg jóvá nem teszem bűnömet, melyet megmentőm ellen elkövettem. Neki köszönhetem, hogy visszanyertem nyugalmamat, hogy népem ismét szeret s én őt halálra ítélttem! Meg kell találnom őt s ha megtalálom, ő lesz a feleségem s az ország

királynéja, senki más! De hol találom meg! Istenem, segíts!

Mikor így felfohászkozott a Mindenhatóhoz, akkor kívánsága teljesült is.

Hová lett az a pásztorleányka?

Nem volt nagyon messze, — ott élt öreg anyjával a hegyek közt és őrizte kedves kecskéit, mint akkor, mikor egy napon hirtelen egy tündéri alak jelent meg előtte és meghagyta neki, hogy menjen a királyhoz s gyógyítsa meg. A leányka

megtette s mikor a vérpadról szerencsésen megmenekült, visszatért anyjához s ott az erdők közt nem találta meg senki.

Ugyanabban a pillanatban, mikor a király úgy felsóhajtott, a leányka egy erdei kápolnánál végezte rendes estimáját Épen elvégezte, midőn hirtelen két fehér

... KOSZORUT PALÁSTOT NYUJTOTT FELEJE.

(Lásd a 158. lapon.)

galamb szállt le melléje s az egyik koszorut, a másik biboros palástot nyujtot feléje (Lásd a képet a 157. lapon) A galambok eltűntek s a leányka ámulva nézett utánok, majd az előtte fekvő fényes tárgyakra, midőn valaki megszólítá; a király első minisztere állt mellette és így szólt:

— Igen, igen, téged illet ez! Ez a két galamb vezetett minket is ide, hogy végre, annyi keresés után megtaláljunk. Öltsd fel a biboros palástot és tedd fejedre a koszorut. Te a király memnyasszonya vagy s ez ország királynéja leszesz. Jőjj velünk, itt vár a király hintója.

Nagy volt a király öröme s olyan lakodalmat csaptak, hogy hetedhét országra szólt. A királyné magához vette jó öreg édes anyját is és aztán boldogan éltek sokáig és még talán most is élnek, ha ugyan már meg nem haltak.

A MEGSZORULT FESTŐMŰVÉSZ.

(Képpel a 152.—153. lapokon.)

VAN-E arcképetek? Tudom, sokan felelnétek: van bizony, voltunk mácskával a fényképésznél és most már benne vagyunk az albumban a többi bácsi és néni mellett.

Elhiszem s azt is tudom, hogy örömetek volt, mikor először megláttátok saját képeteket. Régibb időkben, még pedig nem is olyan nagyon régen, alig hmszonöt évvel ezelőtt nem volt olyan könnyű és mindennapi dolog, hogy valaki saját arcképét birja; akkor a fényképezést még nem ismerték, tehát csak festővel lehetett arcképet készíttetni, ez pedig drága volt és így bizony nem sok gyermeket füstöttek le.

A miveletlenebb népeknél most sem ismerik még az efféle dolgokat s ha ott a fényképész fölállítaná a gépét, az emberek ijedten elfutnának, azt gondolva, hogy

az a gép legalább is valami borzasztó ágyu, mely mindjárt el fog sülni. De még festőik sincsenek, mert e népek még igen hátramaradtak a mivelt világtól. Pedig nem is olyan nagyon messze élnek tőlünk. A mi szép magyar hazánk határaitól alig 30—40 mértföldnyire, a török birodalomban élnek különböző vitéz, harcziás, de nagyon miveletlen törzsek s ezek közt volt tavaly egy festőművészek félíg tréfás, félíg veszedelmes kalandja.

Akkoriban háborus világ volt és egy festőművész odament, hogy lerajzolja a hadakozó seregek vezéreit, a csatákat és ami egyéb érdekes dolgot lát. Egyszerre, amint ott az idegen országban bolyong, egy szilaj fegyveres csapat táborába téved. Ez egy albán csapat volt, az albánok pedig híresek vadságukról. Amint az idegent megpillantották, rögtön körülfogták és vadul kiáltottak:

— Kém! kém! Meg kell ölni!

A művész ugyancsak szepegett s nagy erőlködésébe került, míg megmagyarázta, hogy ő nem kém, nem ellenség, hanem olyan ember, aki le tudja rajzolni papirosra, amit lát.

— No, azt mindjárt megtudjuk, szólt a csapat vezére. Ha olyan mester vagy, hát mindjárt rajzolj le engemet.

A szegény megszorult művészek nem volt mit tenni, lerajzolta a torzomborz vitézt, még pedig igen jól, úgy hogy a vad ficzkók nem gyózték nézni. Nem is bántották többé, csak hogy most már valamennyien arcképet akartak. Egy viskó mellett, földön guggolva rajzolgatta a marczona katonákat s még panaszkodni sem bátorkodott, mert a vitéz olyan veszedelmesen forgatta kezében az éles kardot, hogy nem volt tanácsos megharagítani.

Örült a szegény művész, mikor végre megszabadult a veszedelmes helyről s azután vigyázott is, hogy többé ilyen gonosz állapotba ne jusson.

HOGYAN JÁRTA MEG A HEGYI MANÓ?

— Amolyan kurta kis mese. —

VESZEDELEM, veszedelem!
Jaj, semerről segedelem!
Ugyan mi is történt velem?
Lehetetlen elviselnem!

Ugorka-fa, én azt hívém;
Beh jó is lesz a tetején!
Oda kapaszkodom biz én,
Gyönyörködve a gyümölcsén.

Hát az nem is uborka-fa,
Nem uborka terem rajta,
Hanem holmi paréj-fajta —
Ejnye fékom-fákom adta!

Zsupsz! leesem. S itt alattam,
Kutya, róka vagy farkas van;
Körme között göresös makk van;
Azt mardossa hatalmasan.

Ejnye, ejnye! . . . no már, no már,
Bajszos, vén ember vagyok bár, :
Oly együgyü vagyok, akár
A tudatlan czinke-madár.

BETÜREJTVÉNYEK.

Sp
o

aa	tl
	a

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XVII. köt. 7-ik szá-
mában közölt betürejtvények megfejtése:

„Ajándék. Mese.“

Helyesen fejtették meg: Schober Gizella és Irén, Mechwart Emma, Steiner Géza, Schlesinger Irén, Klein Henrik és Mór, Mike Juliska, Krámer K., Siska Erzsike és Károly, Péchy Ida, Lichtmann Mór, Minichreiter Janka, b. Gudénus Géza és Arthur, Tenner Géza, Matkovich Irma és Erzsi, Langhammer Vinceze, Farkas Róza, Gillyén József és Sándor, Grün Irma, Buday Emma, Csizsár József, Weisz Lajos, Reiner Gyula, Teitlbaum Arthur, Engelmann Izidor (részben), Lingauer Mariska, Schlesinger Vilma és Cohn Gizi, Nagyperkátai izr. iskola tanulói, Ghyczy Pál, Brenner Eulália, Ullmann Jenő, Stern Sándor, Wertheim Pali, Csiesman-czay Emilia, Gizella és Lujza, Schwarcz Ferencz és Armin, Csika Aurél, Poszvék Olga és Nándor, Kadelburger Jolánka, Várady István, Ritter Erzsi, Brust Emma és Béla, Zakó Emma, Makucz Rezső és Béla, Friedmann Szeréna és Ilonka, Sellyey Ilona, Schlesinger Mihály, Faragó Pista, Burger Lujza, Zajzon Irma, Steinberger Izidor,

Saky Gizella, Kann Gyula, Strassburger Malvina, Wanka Feri, Deutsch Ignác, Miavec M., Pécsy Irma, Mühlrad Móríc, Walter Vilma, István, Ferencz és Sándor, Kögl József, Weisz Izidor, Sölnaszt Odón, Török Iona, Seemann Adél, Berkovics Aranka, Szentirmay Béla, Csávósy Melanie, Gizike és Náczi, Fischer Jenő, Weber Klára, Porszász Károly, Goldhammer Jenő, Paczka Margit, Anna és Sándor, Gyóry Tibor, Nagy Ilonka, Sebastiani Izabella, Hortense és Emilia, Spitzer Janka, Baghy Béla, Farkas Ida,

Schuk Jakab, Pollák Rebeka, Hugó és Béla, Hirs Háni.

*

A »KTS LAP« XVII. köt. 5. és 6-ik számában közölt rejtvények megfejtését utólag még beküldték: Elek Józsi, Ramberger Mariska és Ilonka, Szentirmay Béla, Scherer Anna, Wieland Aladár.

Forgó bácsi postája a jövő számban jelen meg.

A TIZENKÉT HÓNAP.

BEKÖSZÖNTÖTT a szeptember
Örvend minden gazda-enber,
A gabona elcsépelve,
Ott rostálják a fészerbe.

Heje huja, icza ecicza,
Megérett a kukoricza.
Letördelik, meg is fosztják,
Koszorúba fölakasztják.

Tökén érik most a barna,
Tarka barka szép kadarka,
Meg mellette a jó fehér,
A zamatos édes gohér.

Szüretelnek dalolgtatva,
Potyog a fürt a puttonyba,
Magsajtoltják, zúzzák, törik,
Nemes magyar borra szüirik.